

Tori Vallavalitsus
tori@torivald.ee

Teie: 15.04.2024 nr 6-2.1/1218
Meie: 16.05.2024 nr 9.3-4/24/4093-2

Pärnu maakonnaplaneeringuga määratud elektrituulikute arendusalade P9 ja P10 detailplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruande eelnõu

Esitasite Terviseameti lääne regionaalosakonnale kooskõlastamiseks Pärnu maakonnaplaneeringuga määratud elektrituulikute arendusalade P9 ja P10 detailplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruande eelnõu.

Elektrituulikute arendusalad P9 ja P10 ning kavandatav tuulepark (vajadusel tuulepargid) asuvad osaliselt Tori valla ja osaliselt Põhja-Pärnumaa valla territooriumil.

Elektrituulikute arendusala P9 paikneb Põhja-Pärnumaa vallas Rahnoja külas ning Tori vallas valdavalt Tohera külas, arendusala kogupindala on 291,2 ha, millest 186,5 ha paikneb Tori valla ja 104,7 Põhja-Pärnumaa valla territooriumil.

Elektrituulikute arendusala P10 paikneb Põhja-Pärnumaa vallas Vihtra külas ning Tori vallas Aesoo külas, ala kogupindala on 269,4 ha, millest 35,8 ha paikneb Tori valla ja 233,6 ha Põhja-Pärnumaa valla territooriumil.

Planeeringualal paiknevad katastriüksused on valdavalt maatulundusmaa katastriüksuse sihtotstarbega. Elektrituulikute kruntide piirkonnas olemasolev hoonestus puudub.

Detailplaneeringu eesmärk on eelkõige üldplaneeringu elluviimine ja planeeringualale ruumilise terviklahenduse loomine, mis tähendab elektrituulikute ja neid teenindava infrastruktuuri (teed, liinid, alajaamad) asukohtade täpsustamist.

Planeeringulahenduse aluseks on elektrituulikute tuuleressursi osas optimaalne paigutus, mis võtab arvesse kitsendusi ning keskkonnamõju strateegilise hindamise tulemusi.

KSH raames hinnati mõju Natura aladele; kaitstavatele aladele; taimestikule; linnustikule; nahkhiirtele; rohevõrgustikule; veekeskkonnale; maastikule; maavaradele; kultuuripärandile; kliimamuutustele ning müra ja varjutuse mõju.

KSH aruande koostamisel käsitleti järgmisi alternatiive:

0-alternatiiv- kui tegevust ei viida ellu ja säilib praegune maakasutus;

Alternatiiv I- lähtub võimalikust tuulikute maksimumlahendusest;

Alternatiiv II- käsitletakse tuuleparkide vähendatud lahendust, mille korral on vähendatud tuulikute arvu püüdes tõsta tuulepargi efektiivsust ning vähendada ka põhjustatavat keskkonnamõju.

Planeeringuga ei fikseerita konkreetset tuuliku marki. Modelleerimise sisendina kasutati seega teoreetilist suure müraemissiooniga (108 dB) tuulikut ja alternatiivina reaalselt olemasolevat 106,9 dB tuulikut.

Kokkuvõtlikult on alternatiiv I korral P9 tuulepargi rajamisel oodata ebasoodsatel ilmastikutingimustel tööstusmüra öise sihtväärtuse ületamist Saartaru elamualal nii 108 kui ka 106,9 dB müratasemega tuulikute korral. Kuna tuulepark on võrdlemisi suur ning tuulikud on väga tiheda paigutusega, siis esineb tuulikute omavaheline oluline koosmõju. Alternatiivi II korral on koosmõju mõnevõrra väiksem, kuid 108 dB tuulikute korral võib siiski ebasoodsatel ilmastikuoludel esineda kuni 40,4 dB müratase ehk öise sihtväärtuse ületamist. 106,9 dB tuulikute kasutamisel on ka ebasoodsatel ilmastikutingimustel öine sihtväärtus kõigil mõjualasse jäävatel elamualadel täidetud. Kuna juba antud

tuulepargi mahtude korral on vajalik tuulikute valikul jälgida kasutatavate tuulikute mürataset, siis piirkonda täiendavate tuulikute kavandamisel tuleb arvestada olulise müra koosmõju esinemise võimalusega. Iga järgneva tuulepargi puhul tuleb teostada täiendav müra koosmõju hindamine ning tagada tuleb tuuleparkide koosmõjus müra normtasemete täitmine.

P10 ala puhul ei ole oodata ei alternatiiv I ega alternatiiv II puhul tuulepargi rajamisel tööstusmüra öise sihtväärtuse ületamist elamualadel, kui tuulikute müratase on kuni 108 dB. Juhul kui kavandatakse tuulepargi laiendamine läbi Põhja-Pärnumaa tuuleparkide eriplaneeringu, siis on oodata lähimatel elamualadel mürataseme tõusu. Iga järgneva tuulepargi puhul tuleb teostada täiendav müra koosmõju hindamine ning tagada tuleb tuuleparkide koosmõjus müra normtasemete täitmine.

Lisaks koostati võimalikku tulevast koosmõju illustreerivad mürakaardid, kuna on koostamisel nii Põhja-Pärnumaa kui Tori põhjaosa eriplaneeringud, millega otsitakse täiendavaid asukohti tuuleparkidele. Võimalik on, et P9 ja P10 detailplaneeringu alade ümber tekivad võimalikud tuulepargi laienduse alad.

Arvutusliku mürahindamise alusel ilmnes, et kavandatavate P9 ja P10 tuuleparkide tuulikute rajamisel ja hilisemal käitamisel ei ole oodata ümbritsevatel elamualade eluruumides madalsagedusliku müra soovitatavate väärtuste ületamist. Seda võttes arvesse ka võimalikku koosmõju võimalike lisanduvate tuulikutega.

Arvestades, et antud juhul paiknevad tuulikud vähemalt 1 km kaugusel elamualadest, siis ei ole oodata ka vibratsiooni esinemist tasemel, mis võiks ületada inimese tajuvusläve.

KSH aruandes on muuhulgas välja toodud keskkonnameetmed, millega planeeringu elluviimisel arvestada:

- Kuna elektrituulikute tekitatav heli võib teatud tingimustel kostuda kaugele ning olla häiriv, siis tuleb elektrituulikute valikul eelistada madalama müratasemega mudeleid, mis kasutavad tehnilisi müra vähendamise meetmeid.
- Elektrituulikute koosmõjus ei tohi müratundlikel aladel ületada tööstusmüra öist sihtväärtust 40 dB. Elektrituulikute igakordse ehitusloa taotluses peab olema esitatud müra modelleering, millest on nähtav normtasemete täitmine. Müra modelleeringus tuleb modelleerida kaasates teisi olemasolevaid ja ehitusloaga elektrituuliku kolme kilomeetri ulatuses.
- Tuulikute paigaldamisel, sh nende omavahelise vahekauguse valikul, tuleb jälgida tuuliku tootja poolseid tehnilisi nõudeid.
- Ehitusaegne müra ei tohi ületada atmosfääriõhu kaitse seaduse ning selle alusel välja antud keskkonnaministri 16.12.2016. a määruses nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid” ja sotsiaalministri 04. märtsi 2002. a määruse nr 42 „Müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid” sätestatud müra normtasemeid. Mürarikkaid ehitustöid vältida öisel perioodil.
- Varjutuse modelleeringu tulemused tuleb esitada ehitusloa taotluse koosseisus. Ehitusloa taotlusel tuleb esitada kasutada soovitava tuulikumudeli andmed ja sellele vastav varjutustaseme modelleering koos häiriva varjutuse vältimiseks kasutatavate meetmete kirjeldusega.
- Piirkonda täiendavate tuulikute kavandamisel tuleb arvestada olulise müra koosmõju esinemise võimalusega. Iga järgneva tuulepargi puhul tuleb teostada täiendav müra koosmõju hindamine ning tagada tuleb tuuleparkide koosmõjus müra normtasemete täitmine.

Terviseameti lääne regionaalosakond on tutvunud esitatud planeeringumaterjalidega ning kooskõlastab elektrituulikute arendusalade P9 ja P10 detailplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruande eelnõu.

Amet on nõus, et lõpliku tuuliku mudeli väljavalimisel ja paigutuse fikseerimisel, tuleks läbi viia täpsem müra ja varjutuse modelleerimine ning samuti hinnata mitme tuulepargi koosmõju, et tuuleparkide lähedale jäävatel elamualadel ei halveneks elukeskkonna tingimused. Elektrituulikute koosmõju ei tohi müratundlikel aladel ületada tööstusmüra öist sihtväärtust 40 dB.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Kristel Kallaste
menetlusgrupi juht